

آیت العالیٰ عہد
شرح و تفسیر

آیت اللہ العظمیٰ مظاہری

مجموعه آثار حضرت آیت‌الله العظمی مظهر

مجموعه آثار | ۴۷

شرح ادعیه

۱

مطهر، حسین، ۱۳۱۲ -

عنوان فارسی: دعا در عهد فارسی - عربی. شرح

عنوان عربی: شرح و تفسیر دعای عهد /

حسین مطهری.

مشخصات نشر: اصفهان: مؤسسه فرهنگی مطالعاتی

الزهراء، ۱۳۹۵ -

مشخصات ظاهری: ۲۵۶ ص.

فروست: مجموعه آثار؛ ۴۷. شرح ادعیه.

شابک: ۵-۵۵-۲۹۸۵-۹۶۴-۹۷۸-۱۰۰۰۰۰ ریا

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: فارسی - عربی.

یادداشت: کتابنامه

یادداشت: نمایه.

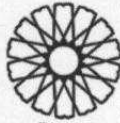
موضوع: دعای عهد - نقد و تفسیر

موضوع: Prayer of 'Ahd -- Criticism, interpretation, etc.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ م ۹۰۴۲۲/ع ۲۷۰ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۳۷۲۹۶

وزارت فرهنگ و آموزش عالی

شرح و تفسیر دعای عهد

مجموعه آثار - ۴۷ / شرح ادعیه - ۱

مؤلف: آیت الله العظمی مظاهری (مدظله العالی)

ناشر: مؤسسه فرهنگی مطالعاتی - الزهراء (ع)

نوبت و تاریخ چاپ: اول / ۱۳۹۵

لیتوگرافی و چاپ: سوه

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

شابک: ۵-۵۵-۲۹۸۵-۹۶۴-۹۷۸

© تمام حقوق برای «مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء (ع)» محفوظ است.

با قدردانی از همکاری که در تولید و نشر این اثر نقش داشته‌اند:

تحقیق و تدوین: آقای مختار رنجکش / طراحی جلد: آقای حمیدرضا امینی

مراکز توزیع:

دفتر اصفهان: تلفن: ۳۴۴۹۳۶۷۱ - ۰۳۱ / کدپستی: ۹۹۵۸۱-۸۱۴۸۶

دفتر قم: تلفن: ۳۷۷۴۳۵۹۵ - ۰۲۵ / کدپستی: ۱۷۳۶۵-۳۷۱۵۶

آدرس اینترنتی: www.al-zahra.ir

۴۲	کسب رضایت امام زمان علیه السلام ، مقدم بر درك حضور
۴۲	راههای کسب رضایت امام زمان علیه السلام
۴۲	۱. رعایت تقوای الهی
۴۵	۲. تلاش در راه احیای دین
۴۷	۳. خدمت و شفقت بر خلق
۴۹	۴. دعا و تضرع برای ظهور قائم علیه السلام

بخش دوم: شرح و تفسیر دعای عهد

۵۵	سند دعای عهد
۵۹	خصوصیات دعای عهد
۶۵	شرح فراز اول دعا
۷۰	رعایت تناسب بین مقدمه دعا و صوت
۷۱	عصاره عالم خلقت
۷۸	امام زمان علیه السلام تجسم علم الهی
۸۹	شرح فراز دوم دعا
۹۲	توجه به وجه الله
۹۵	هدایت گری امام زمان علیه السلام
۹۷	امام زمان علیه السلام واسطه فیض الهی
۹۹	جهان در انتظار مصلح کل
۱۰۳	شرح فراز سوم دعا
۱۰۶	سلام و صلوات بر امام زمان علیه السلام
۱۱۶	نیابت در سلام به امام زمان علیه السلام
۱۲۱	شرح فراز چهارم دعا
۱۲۷	تجدید و یادآوری عهد و پیمان
۱۲۹	پایداری بر تحول درونی
۱۳۹	لزوم اجتناب از گناه در زندگی منتظران
۱۴۲	مروری دیگر بر این فراز

۱۲۵	شرح فراز پنجم دعا
۱۲۹	مسئله رجعت
۱۵۳	مصحف فاطمه علیها السلام قانون اساسی دوران پس از ظهور
۱۶۱	محور دعای عهد
۱۶۵	شرح فراز ششم دعا
۱۶۷	تبیین برخی از خصوصیات امام زمان عجل الله تعالی فرجه
۱۷۴	مبارزه با افراط و تفریط و عتود
۱۸۱	اشارات فراز ششم به چند آیه قرآن
۱۸۸	استناد به علامت‌های ظهور
۱۹۱	شرح فراز هفتم دعا
۱۹۳	رفع مظلومیت از تشیع
۱۹۶	غیبت کبری و لطف خفیه علیه السلام
۱۹۷	احیاگری دین
۲۰۰	دعا برای حفظ سلامتی امام زمان عجل الله تعالی فرجه
۲۰۳	شرح فراز هشتم دعا
۲۰۶	ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه مایه سرور معصومین علیهم السلام
۲۱۱	استغاثه به امام زمان عجل الله تعالی فرجه
۲۱۲	نقش شیعیان در تعجیل ظهور

فهرست‌ها

۲۱۷	فهرست آیات قرآن کریم
۲۲۳	فهرست روایات
۲۳۳	فهرست اعلام
۲۳۹	فهرست کتاب‌ها
۲۴۱	فهرست منابع و مصادر

سخن اول

دعا و راز و نیاز با خداوند متعال، در تعالیم دینی و زندگی انسان‌ها، از جایگاه برجسته‌ای برخوردار است؛ به گونه‌ای که هر آن کس می‌فرماید اگر دعای بندگان نبود، خداوند سبحان به آنان اعتنائی نداشت:

﴿قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ﴾^۱

دعا در زندگی انسان، نقش بسیار سازنده و ارزنده‌ای دارد. از این رو لازم است انسان، همیشه برنامه‌ای برای راز و نیاز و دعا به درگاه حق تعالی داشته باشد.^۲

دعا و مناجات با خداوند سبحان، اقسام گوناگونی دارد و هر کس با تناسب موقعیت خود و مقتضای حال خویش، به برخی از دعاها اولویت بیشتری می‌دهد.

یکی از دعاهایی که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، دعا درباره‌ی امام زمان است که شیعیان و منتظران ظهور آن حضرت، باید مداومت خاصی بر آن داشته باشند.

۱. الفرقان، ۷۷: «بگو: اگر دعای شما نباشد، پروردگارم هیچ اعتنائی به شما نمی‌کند.»

۲. ر.ک: سیروس‌سلوک؛ مقدمه، ص ۱۴۹ تا ۱۷۵.

دعا برای حضرت ولی عصر علیه السلام، از پیش از تولد ایشان، در سیره معصومین علیهم السلام مرسوم بوده است؛ چنان که نقل شده است امام صادق علیه السلام با تضرع و زاری و استغاثه، برای امام زمان دعا می کردند و می فرمودند:

«سَيِّدِي غَيْبَتُكَ نَفْتُ رُقَادِي وَضَيِّقَتِي عَلَيَّ مَهَادِي وَابْتَرَزْتُ مِنِّي رَاحَةً

فَوَادِي...»^۱

امام علیه السلام نیز امر می فرمودند که این دعا برای سلامتی امام زمان علیه السلام خوانده شود:

«الْأُمُّ أَقْعَمَ عَنْ وَلِيِّكَ وَخَلِيفَتِكَ وَحُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ وَلِسَانُكَ الْمُمْعِرُ

عَنْ النَّاسِ حُكْمُكَ... وَاحْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ وَعَنْ يَمِينِهِ

وَعَنْ شِمَالِهِ وَمِنْ قُدَمَائِهِ وَمِنْ تَحْتِهِ بِحِفْظِكَ الَّذِي لَا يُضَيِّعُ مَنْ حَفِظْتَهُ بِهِ»^۲

حضرت ولی عصر علیه السلام نیز در توبه می فرمود: از همه شیعیان خواسته اند که همواره برای

نزدیک شدن امر فرج، دعا کنند:

«وَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّكَ فَرَجُكُمْ»^۳

دعای برای فرج و ظهور امام زمان، نه تنها برای تعجیل در امر ظهور مفید است، بلکه

موجب گشایش در امور شخص دعاکننده نیز می شود. به عبارت دیگر، در سایه دعا و

تضرع و استغاثه برای امر فرج، دیگر دعاها و حوائج نیز برآورده خواهند شد؛ لذا باید

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۳۵۲ تا ۳۵۷: «ای آقای من! غیبت تو خواب از چشمم ربوده و آرامگاهم را

تنگ کرده و آسایش دلم را برده...»

۲. مصباح التهجید، ج ۱، ص ۴۰۹: «خدایا همه بلاها را از ولی و جانشین و حجت خود بر مخلوقات و

زبان گویند که به حکم تو سخن می گوید و ... دفع کن، و او را از مقابل و از پشت سر و از طرف

راست و چپ و بالا و پایین محافظت فرما؛ زیرا کسی را که تو حافظش باشی، تبه نمی شود.»

۳. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۵: «و برای تعجیل فرج بسیار دعا کنید که همان فرج و گشایش شماست.»

دعا برای حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه را از بهترین دعاها نامید، زیرا هم مایه خشنودی و کسب رضایت امام زمان می شود، هم باعث برآورده شدن سایر حوائج می گردد و هم مقدمه ای برای ظهور ایشان خواهد بود.

در لسان روایات، دعاها ی مربوط به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه به صورت فراوان وجود دارد؛ برخی برای حفظ و سلامتی ایشان است، برخی برای نزدیک شدن فرج و ظهور ایشان، برخی برای معرفت در برنامه های پس از ظهورشان، برخی برای منتظران ظهور، برخی برای درخواست رجعت و...

از جمله ادعیه مشهوری که بسیاری از این درخواست ها را در خود گنجانده، «دعای عهد» است که بسیاری از بزرگان تشیع، آن را در کتب ادعیه نقل کرده و بر خواندن مداوم آن، تأکید ورزیده اند.

محور این دعای شریف، پس از ارسال سلام هایی با آداب خاص به محضر امام زمان، آن است که دعاکننده با امام زمان بیعت می کند. عهد می بندد که با تمام قوا، ایشان را یاری دهد و از خداوند متعال می خواهد که در دوران نیات یا در دوران رجعت، بالاخره در رکاب امام زمان قرار گیرد.

در کتاب حاضر، مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی عجل الله تعالی فرجه «مدظله العالی» - که سالیانی طولانی است درباره مسائل گوناگون مهدویت، مباحث ارزشمندی ارائه فرموده و درس گفتارهای بسیاری را به آن اختصاص داده اند^۱ - به شرح دعای عهد پرداخته اند.^۲

۱. ان شاء الله به زودی این مباحث، در کتابی تحت عنوان «مهر پنهان» از سوی این مؤسسه منتشر خواهد شد.

۲. حضرت استاد، پیش از این نیز، دعاها ی مشهور دیگری از جمله «دعای کمیل»، «دعای سحر» و «مناجات شعبانیه» را شرح فرموده اند که ان شاء الله به زودی این مؤسسه، در قالبی جدید، آنها را بازنشر خواهد داد.

کتاب «شرح و تفسیر دعای عهد»، همچون عموم آثار ایشان، رنگی اخلاقی دارد و از دو بخش کلی تشکیل شده است:

بخش اول، با بیان مسئله انتظار فرج از دیدگاه قرآن و روایات به صورت مختصر آغاز می شود و سپس به بیان معنای حقیقی انتظار و راه های کسب رضایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه می پردازد.

در بخش دوم، دعای عهد به هشت فراز کلی تقسیم شده و هر فراز به صورت جداگانه شرح گردیده است. در ضمن شرح برخی از فرازها، موضوعاتی مانند: صلوات بر امام زمان، رحمت و محف حضرت زهرا علیها السلام، چگونگی مبارزه امام زمان با دشمنان و نقش شیعیان در عجل فرج، به شکل مختصر مطرح شده است و ان شاء الله تفصیل آن مباحث و سایر موضوعات مربوط به مسئله مهدویت، در کتاب «مهر پنهان» - که در دست تحقیق و نشر است - خواهد آمد.

در پایان از همه عزیزانی که در تنظیم، تدوین و نشر این اثر ارزشمند نقش آفرینی کرده اند، تشکر و قدردانی نموده و امید است که این اثر ارزشمند، قدمی هرچند کوتاه، در راه تبیین مباحث مهدویت بوده و مورد عنایت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه قرار گیرد.

«إِنَّ رَبِّيَ الْهُدَاةُ وَالتَّوْفِيقُ»

مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهراء علیها السلام

شعبان المعظم ۱۴۳۷

خرداد ۱۳۹۵